

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 24 korona
 Negyedévre 6   "
 Egy hónapra 2   "
 Egy szám ára mindenütt 8 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő:
 Mayer István.

Feloldó szerkesztő:
 Dr. Könyvgyártó Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Nem II. Miklós,

csupán I. Kerenszkij írta alá az ukázát, amely az esztendeje mozdulatlan orosz frontot megbolgyagatta s már ismét tengere dagad a vérenek, a muzsikok szerencsétlen csordája, mint elő folyam szakad bele a tőmeghatálat óceánjába. Hadijelentésünk megmondják, hogy most épp oly alatti közömbösséggel rohannak neki az orosz csapatok ágyúinknak és szuronyainknak, mint amikor orosz Nikolajevics nagyherceg gépjegyverei fogadták katogva a hátrálókat. A oroszoknak, látszik, nem is a cár volt szent, hanem a parancs. A szent parancs, mely titkos energiát sugároz, mely megmenti az ősi szolgaság jámbor népét attól, hogy a maga fejével gondolkodjék, a maga akaratával akarjon. Legalább meghalni siet parancsra, ha már születése a természet törvénye szerint is nem parancsból adódott.

S innen van, hogy — bár érezzük az orosz támadás nagy jelentőségét — nem látnak benne tragikus fenyegetést. Meghálni lehet parancsra, de győzni nem s az orosz katonák a főtámadásban sem lett más, mint ami volt: gép, sziv és öfudat nélkül. Gép volt a háború elején is, de meg hibálatlan, minden kerék, srófia, szőge ép és a helyén. Azóta bomlott, romlott, rozsdás lett és behorpadt, nevezetes részei kihullottak, az egész gépezet inog, mállik, mintha minden percben széjjeljenek. Levették róla, mely kerékét forgatta, a cári hatalom hajószíjait, megvonták tőle, melylyel kengetétek, ortodox és vak hitének szent olaját. E lelke szerint sohasem ment előre, de vitte a cári parancs. Most valaki, ez a szomorú apostol megint úgy szól hozzá, mintha maga a cárszlóna, mintha a szó maga is kancsalokötés volna: parancsolom, előre! És az orosz katonák gondolkodás nélkül parancsszó suggetiója alatt rohannak a halálba, de mennek, mert a parancsot hátul felállított ágyuk támogatják.

Sírva tudjuk, hogy ez a lélek nélkül való orosz támadás is sok jó magyar életbe került. Mit tegyünk azonban? Erős mellünk, amelyet már annyiszor átjár a szorong, megszagatótt a golyó, újra nélkül-szüljük az orosz bajoneterdőknek. Még egyszer marokra fogjuk a kardot, a puskát is boldogbáb végivel és ukáz nélkül, csak úgy a szívünk, a lelkünk, az élnivágyó ösztönünk szerint bealordítjuk mi is a muszka filébe: előre!

Brzezanyánál nagy orosz erőket véresen visszavertünk.

— Osztrák-magyar hivatalos jelentés. —

Budapest, július 4.

(Hivatalos.) KELETI HARCTER: Brzezanyánál nagy ellenséges orok heves támadásait véresen visszavertük. A Zborovtól dényugatra elterülő szakaszon az oroszok nem támadtak. Egyébként valamennyi harcteren csekély volt a harci tevékenység.

A vezérkar főnöke.

Az oroszok nem jutottak előbbre.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, július 4.

A nyugati hadiszállítás jelentés:

NYUGATI HARCTER: Rupprecht bajor trónörökös hadsereportja: A tüzevénység páras levégő és ezáltal megnehezített megfigyelési viszonyok folytán egész estig csekély volt. Egyes szakaszokon azután a sötétség beálltáig megélénkült. Ejjel több ízben felderítő harcokra került a sor, amelyekből foglyokat és zákumányt szállítottunk be.

A német trónörökös hadsereportjának arcvonala: Cernyótl keletrre a Chemin des Dameson a franciák éjjel kétszer megtámadták elvesztett árkaikat, mindkét alkalommal visszavertük őket. A harcdeztet lippel és vesifaltai zászlóaljnak a hátráló ellenség után nyomultak, előretolták állásaikat és nagyszámú foglyot ejtettek. Robamsereportjának vállalkozásai Cernyótl nyugatra és Kraonnál sikerrel jártak.

Albrecht württembergi herceg hadsereportja: Lényeges esemény nem történt.

KELETI HARCTER: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Keletgalliciában az oroszok csak Brzezanyától bírják támadásukat megismételni. Bár új erőket vetettek harcba, mégsem jutottak előre. Szász ezredek szivros védekezéssel és gyors ellentámadásokkal állásukat számos támadással szemben megtartották és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak. A Konfuchy Zborov szakaszon erős tűzharc. A tűzérsgyi tevékenység Brodynál és a Stochod mentén is igen élénk volt. A harcvonalon többi részelen nem folyt lényeges harci tevékenység.

MACEDON ARCVONAL: Nincs újság.

Londonból, első úszárlásmenet

Az orosz munkástanács képviselői Stocholmban.

Berlin, július 4.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Kedden délelőtt érkeztek meg Stocholmba a pétervári munkástanács hivatalos képviselői, Roxanoff, Smirnof és Goldenberg. Mindjárt fogadtásuk után élénk tanácskozásba kezdtek Haase és Kautsky kisebbségi német szocialistákkal. A munkástanács többi képviselői legközelebb szintén megékeznak.

Ultimátummal kényszerítették Oroszországot az offenzívára.

Rotterdam, július 4.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Pétervári lapok szerinti az orosz offenzíva ultimátum hatása alatt indult meg. Anglia és Franciaország június közepén ultimátumban japán támogatással fenyegették meg Oroszországot, ha július elsejéig nem indítja meg az offenzívát.

Alelnökválasztás a képviselőházban.

A kormányt támogató pártok nem szavaztak.

Budapest, július 4.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

A képviselőház mai ülését Szász Károly elnök délután 4 órakor nyitotta meg. Ujból felolvasták a király kéziratát, mely után az elnök bejelentette, hogy gróf Tisza István Seidler osztrák miniszterelnöknek a béke kérdésében tett nyilatkozatáról és a Fremdenblattban megjelent magyarázatról sürgős interpellációra kért engedélyt.

A Ház elhatározta, hogy a napirend után rátérnek az interpellációra.

Gróf Esterházy Móric miniszterelnök beiterjeszti felelős miniszteriumok növeléséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a közgazdasági és pénzügyi bizottságnak kiadnak.

Ezután megválasztották a képviselőház alelnökeit. A szavazásban a kormányt támogató pártok nem vettek részt. Leadtak 169 szavazatot. 168 szóval Simonsits Elemért és Scitovszky Bélát választották meg a Ház alelnökeiké.

Az elnöki széket Scitovszky Béla foglalja el. Megválasztják a Ház jegyzőit, amelyek választásában a kormányt támogató pártok is részt vesznek. Jegyzők lettek: Almássy László, Fráter Loránt, Hammersberg László, Hoványi Géza, Huszár Károly, Mihályi Péter, Nagy Vince, Pál Alfréd, Rosics Miklós, Szinyei-Merse Félix, Sztójka Kálmán és Varnes Zoltán. Háznapgya újabb Angyal Józsefet választották meg.

Az elnök előterjeszti a honpári ülés napirendjét és javasolja, hogy a Ház délután 3 órától 9 óráig tárgyaljon.

Végül gróf Tisza István mondja el az interpellációját, amelyről lapunk más helyén közlünk tudósítást.

Az amnesztia.

Grác, július 4.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A gráci börtönben a főügyész hirdette ki a királyi amnesztia rendeletét. Hetvenen voltak itt bebörtönözve, sokan 20 évre elítélve. Sírak, mikor visszakapták a szabadságukat és a királyt éljenzék.

Bécs, július 4.

Kramarz és Rasin még fogva vannak, de a szabadlábra való helyezéskre megtörtént már minden intézkedés.

Az osztrák németek az amnesztia rendelet ellen.

Bécs, július 4.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Reichsrath mai ülésén *Dobner* képviselő a német nemzeti szövetség nevében megütközését fejezte ki az amnesztia rendelettel kapcsolatban, hogy *Seidler* miniszterelnök befolyását nem érvényesítette megfélemlőleg.

A németek, — ugymond, — nyíltan állást foglalnak a rendelettel szemben. A németek a veszély idején a legerősebb támaszai voltak a trónnak. Ma is elutasítják a császárság gondolatának felmondását, de hogy kegyelmet adjanak mások azoknak, akik a háború alatt merék az államot megtagadni, ebben az államra nézve őridi veszedelmet látunk.

Nem felejthetjük el, hogy a politikai mesterkedéseknek milyen sokféle része volt a háború felidézésében, nem felejthetjük el, hogy az árulásnak hány ezer és ezer testvér esett áldozatul.

Hogyan magyarázunk meg a népeknek, hogy ilyen bűnre nincs bocsánat. A németek nem vállalnak felelősséget a következményekért. (Taps és éljenzés a németeknél.)

A többi német képviselő hasonlóan nyilatkozott, míg a szlovákok és szocialisták a rendeletet helyeslik.

Matkovits Béla

2000 koronás alapítvány

Matkovits Béla főispáni állásától való felmentése alkalmából 2000 koronás alapítványt tett az ujvidéki Emberbaráti Szövetség céljaira. Ujvidéki felmentett főispánja ezen elhatározásáról a következő átiratban értesítette a városi tanácsot:

Tekintetes Városi Tanács!

Főispáni állásomtól megváltván, szíves tudomászerzés végett következőleg önjajtom rendelkezésemre bocsájtott két szoba használatára ellenében alapítványi szándékaim a városi pénztárra befizettem.

Abból kiindulva, hogy a jelenlegi viszonyok között minden kharitativ áldozatkésziségre a leg-sürgősebb és legproduktívabb szükségese a népjóléti intézményeknek van, eredeti szándékomat tehát ezennel odamódosítom, hogy a fenti 2000 koronát az ujvidéki Emberbaráti Szövetség céljaira önjajtom juttatni.

Tisztelettel kérem ennek megfelelő utalás iránt a városi pénztárt utasítani.

Hafazias üdvözléssel

Matkovits Béla,
főispán.

A város tanácsa nyomban intézkedett, hogy a 2000 korona az Emberbaráti Szövetség alapját gazdagítsa.

Tisza interpellációja az osztrák miniszterelnöknek a béke tárgyában tett nyilatkozatáról.

Budapest, július 4.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

A képviselőház mai ülésének végén gróf *Tisza* István előterjesztette sürgős interpellációját, amelynek elmondására a Ház elnöke engedélyt adott.

Gróf *Tisza* István utal arra a beszédre, amelyet *Seidler* lovag osztrák miniszterelnök június 27-én az osztrák Reichsrathban tartott és arra a felhatalos nyilatkozatra, amelyet néhány nap előtti a *Fremdenblatt* közölt.

Ez a nyilatkozat olyan részeket is tartalmazott, mely homályt borít Magyarország szuverenitására és alkotmányos felségjogaira. Teljességgel arra, hogy *Seidler* lovag osztrák miniszterelnök válasza a hozzá intézett interpellációra a békekötést illetőleg úgy a királynak felségjogait illetőleg, mint a magyar kormány befolyását a közös ügyek vezetésénél, valamint a monarchia külügyi politikájáért felelős tényezők álláspontját a népek önrendelkezési jogára vonatkozólag, téves magyarázatokra adhat alkalmat, felintette továbbá arra, hogy a *Fremdenblatt*ban június 30-án megjelent magyarázat további félreértéseket okozhat, kérdezi a miniszterelnöktől hajlandó e arról gondoskodni, hogy

külügyi kérdésekben a monarchia nevében tett nyilatkozatok előzetes hozzájárulásával és vele egyetértőleg történjenek, hogy úgy a közös, mint az osztrák kormány nyilatkozataiban a monarchia két államának szuverenitása és önrendelkezési joga, valamint az a körülmény is világosan kifejezésre jusszon, hogy a közös miniszterium befolyása csak közös ügyekre terjedhet, míg a tövénnyel értelmében a közös miniszterium a közös ügyek vezetésében csak a két kormánnyal egyetértőleg járhat el? (Élénk éljenzés és taps a jobboldalon és közepén.)

Gróf *Esterházy* Móric miniszterelnök kijelenti, hogy dacára a mely megyének, mely őt és a kormányt támogató pártokat *Tisza* sőt és a munkapártól elválasztják, mégis ilyen kérdésében nincs közöttük nézeteltérés.

Az osztrák miniszterelnök válasza egy osztrák képviselőnek hozza intézett interpellációjára természetesen semmiképpen sem érintheti sem tartalmát, sem alkotmányjogilag a magyar felségjogokat. (Zajos éljenzés a Ház minden oldalán.)

A békekötés kétségkívül királyi és alkotmányos felségjog, amelyet a király a miniszterium felelőssége mellett gyakorol.

A magyar kormány teljes eréllyel fogja Magyarország önállóságát és paritását érvényre juttatni. (Zajos éljenzés.) A kormány gondoskodni fog arról is, hogy külügyi kérdésekben beleegyezése nélkül fontos nyilatkozatok ne történjenek.

A *Fremdenblatt*ban megjelent cikk terminológiája nem szabatos. Természetesen ezen lap fejtegetései kizárólag csak Ausztriára vonatkoznak. A nemzetiségi kérdés és annak rendezése nem közös ügy, hanem minden egyes állam szuverén joga. (Hosszas éljenzés.) Felesleges kijelentenie, hogy a magyar kormány minden beavatkozási kísérletet belügyeibe a legerősebben visszautasít. (Hosszas, zajos éljenzés a Ház minden oldalán.)

A törvények értelmében a béke és háború kérdésében a magyar kormány osztja a felelősséget a külügyminiszterrel és ennek az álláspontnak a magyar kormány minden körülmények közt érvényt akar szerezni.

Semmiféle idegen vagy osztrák beavatkozást a nemzeti kérdésben a magyar kormány nem tűrhet meg. (Élénk éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)

Tisza és a Ház a választ egyhangúlag tudomásul vették.

Orosz hivatalos jelentés.
Sajtóhadiszállás, július 4.

(Július 2-áról.) Zlocov irányában csapataink két napi túrázásig előkészítés után a koniuchy—pyskhi fronton elfoglalták az osztrák-németek állását és heves harc után hatalmukba kerítették három lövészerkezetet, valamint Koniuchy megerősített falut. Eddig 164 tisztest és 8000 lönyl legénységet fogtunk el és 3 ágyút és 4 géppuskát zsákmányoltunk.

(Július 3-áról.) Brzezanytól délkeletre az ellenség hatlmasan kitért állásait fűzgerségi előkészítés után megtámadtuk és sikeresedett harc után részben elfoglaltuk. Németek és törökök ellentámadást kezdték. Közelharra került a sor. A nap folyamán 9 tisztest és 1700 német, osztrák és török katonát fogtunk el.

Öt csapategységünk nagy

Bajok

az ujvidéki postai csomagszállítás körüli.

Ujvidéken két nap óta szűnelt a postán érkező csomagok hához szállítása. Ma reggel újból megindulnak a zöld postakocsik, azonban egyelőre csak augusztus elsejéig biztosították a járatokat és kérdés még, hogy sikerül-e a problémát megoldani úgy, hogy a közönség érdeke csorbát ne szenvedjen.

A postakocsijáratok kétnapos szűnetét az abrahiány okozta. A zöldkocsiba fogott lovak bizony már hosszú idő óta nem láttak abrakot. Két ló nem bírta el a zabalan életet és páriájuk egy jobb hazába kivándorozott. Ez a kettős tragédia volt a közvetlen oka, hogy a csomagposta-szállítás, illetőleg a csomagok kézbesítése zónnyra jutott.

Dr. *Bruck* Gézáé, aki a postai szállítókra a kincstárral szerződött, hivatkozván arra, hogy zab hiányában a lovak sorra kötölnek, két nappal ezelőtt bejelentette, hogy nem képes így a szállítást továbbra vállalnia. A természetig postaiszolgálat nyomban megbízottat küldött Ujvidékre, hogy a szállítás körül felderítést bajokat szanálja. A postaiszolgálatosok kilődöttének sikerült egy provizórikus megoldást elfogadtatni, hogy holnaptól kezdve augusztus elsejéig ismét zavartalan lesz a postai csomagoknak hához való szállítása. Mivelhogy a válság a zabhiány miatt tört ki, elsősorban is gondoskodni kellett zabról, mert az nélküli lovak nem húzhatják a postakocsikat. *Profuma* Béla poigármester, hogy előmozdítsa a megegyezést, a városi gazdaságból átengedett öt métermáza zabot a szállító lovaknak, amelyek augusztus elsejéig el vannak látva. Augusztus elsejéig nem lesz gondunk a postai szállításra. Azontul pedig dr. *Bruck* Gézáé új feltételek teljesítését kívánja a kincstártól, hogy továbbra is fentartsa a postakocsi járatot.

A legfőbb kívánsága, hogy a kincstár a Haditermény utján gondoskodjék arról, hogy lovak egész évi zabszükségletét fedezzék. Még anyagi rekompenzációt is követel, mert szerinte a múlt évben 10800 koronát fizetett rá a vállalatára.

Beszéltünk dr. *Bruck* Gézáéval, aki a következőket mondotta:

— 180 máza zab helyett csak 44 métermáza zabot kaptunk. Tíz-negy ló közül kettő elpusztult és a többire is ez a szomorú sors vár, ha továbbra is abrak nélkül fogjuk ilyen nehéz munkára. Hiába fizet a kincstár, ha nem tudunk zabot szerezni. Ez a vis major kényszerített, hogy a szerződést egyoldalúan felbontsam. Most a város kiségitett. Augusztus elsejéig rendes lesz a szállítás. Etszejn túl azonban csak akkor vállalom továbbra is a szállítást, ha az egész évi zabszükségletet biztosítják.

Jobbajy Miklós postafőnök így nyilatkozott:

— Holnap ismét rendszeren kézbesítjük a csomagokat. A megoldás egyelőre ideiglenes, de remélhetjük, hogy sikerül megállapodásra jutni a szállításhoz, hogy augusztus elseje után sem lesz fenakadás a postai szállításban.

Az oroszok utolsó erőfeszítése.

Stockholm, július 4.

Pétervárról jelentik: A hadügyminiszter napiparancsban megtiltotta, hogy katonákat rövid hosszabb időre szabadságojlanak. Az ideiglenes kormány felhívást intézett Oroszország lakosságához, hogy álljon a hadsereg mögé, mely a halálba megy, hogy a forradalmat és a szabadságot megmentse.

Indokolt-e a háboruban a villamosáram árát emelni? Az ujvidéki villamos-társaság perrel fenyeget.

Az ujvidéki villamos részvénytársaság tudatveleg 19 más városban levő villamos-társaságok példájára hivatkozva, tekintettel a villamosáram szolgáltatásával kapcsolatos háború okozta többletköltségekre, Ujvidék városától a magánfelek részére szolgáltatandó villamosáram árának arányos felemelését kéri.

A város törvényhatósági bizottsága Orbán Ignác műszaki tanácsos előadása alapján és a gazdasági és jogügyi bizottság meghallgatása után elutasította a kérelmet. A villamos részvénytársaság természetesen nem elégedett meg ezzel az elhatározással, hogy bevárja előbb a Phöbus villamosvállalatnak Székesfehérvár városra ellen indított perét, amelynek sorsától teszi függővé a maga további elhatározását.

A Székesfehérvár városa ellen indított perben most már ítélet van, még pedig amely a Phöbus javára döntötte el a vitás ügyet és ez — amint értesülünk — újra aktuálissá teszi az ujvidéki villamos-társaság kérelmét, melyet a vállalat legközelebb meg fog nyújtani és ha a város akkor is megmaradna a tervezett állapothoz, a bíróságnál fogja a városal szemben jogait érvényesíteni a bírón.

A Phöbus keresete teljesen azonos az ujvidéki villamos tsg. kívánásával és így nem lesz érdekeltlen, ha a bírói ítéletet ismertetjük.

A Phöbus villamos vállalat pert indított Székesfehérvár város ellen s kéri, hogy az elektromos áram szolgáltatásával kapcsolatos, háború okozta többletköltségeket a városal kötött szerződés alapján megállapított hatósági áramegységek felemelésé által a fogyasztó költségeire átháríthassa. A székesfehérvári törvényszék a legzáróbbokból bizonyított eljárás lefolytatása és szakértők meghallgatása után teljes egészében helyt adván a felkeresett cég keresetének, teljes jogosságot az áramszolgáltató vállalatot, hogy az ötven évi érvényesült kötött szerződésben megállapított áramegységek helyett az összes fogyasztóktól kivétel nélkül a kereset indítása napjától egyelőre a bélekköbítés követés határáig a perben érvényesített magasabb díjakat szedheti, úgy a világítást, mint az erőátviteli áram után, azonkívül ugyanezzel az összeggel fölemlte az árammérők hevi díját és a város által eddig fizetett közvilágítás általános díjait, végül elmarasztalta a városat a tizenháromezer köronában megállapított perköltségekben is.

Az ítélet indoklásában a bíróság abból a jogelvből kiindulva, hogy senki sem köteles ogy szerződést teljesíteni, mely a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között beállott háború okozta nagy aránytalanság miatt a teljesítő fél kivételre anyagi várossalát vonná maga után s amely szerződés teljesítése az előre nem látott rendkívüli viszonyok folytán a szolgáltató fél jogos anyagi érdekeinek romlása nélkül gazdasági ág lehetetlenné vált, a háború okozta kivételre többletköltségeknél teljes egészükben való áthárítását jogosnak és igazságosnak minősítette.

Az ítélet a háború judicaturában elsőként érvényesíté azt a jogelvet, hogy a kereskedelmi és ipari vállalatokat, amelyeket reális üzleti nyereségre alapítottak, a háborús kivételre viszonyok nem illethetik el a rendes polgári hasznosító sem.

A villamos-társaság megújított kérelmének elintézésénél ez a változott körülmény bizonyos behatással lesz.

Törvényjavaslat a négy minisztérium felállításáról.

Budapest, július 4. (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A kormány törvényjavaslata a négy új ideiglenes minisztérium felállításáról így szól:

Első szakasz. A magyar felelős minisztérium az eddigi törvényesen megállapított minisztériumok felül a háborúból a békére való átmenet tartamára négy tárca nélküli minisztériumot szervez. A tárca nélküli minisztériumok hatáskörét a kormány szabja meg és a háborúból a békére való átmenetileg kapcsolatos feladatokat az állami igazgatás rendszerében intéziük.

A második szakasz az új minisztériumok költségeiről intézkedik. 400.000 korona a rendes állami költségvetés terhére, amelyet a zárosszámadásban külön fejezetben számolnak el. Az összes személyi és dologi kiadások ebből az összegből fedezendők. A minisztériumi állásokon kívül csak államtitkári állások állíthatók fel, más állások nem rendszeresíthetők és nem tölthetők be.

Végül a harmadik szakasz szerint a törvény kihirdetése napján lép életbe és a kormány hajtja végre.

Általános sztrájk fenyeget Amszterdamban.

Véres zavargások történtek. Rotterdam, július 4.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Amszterdamban tegnap a nép burgonyáért tüntetett és emiatt zavargások voltak. A polgármester minden gyűlést betiltotta, ami miatt a munkások általános sztrájkra fenyegetnek.

Ma újabb zavargások voltak. A tüntetők több holtot kilőszottak, ami véres összejáratásra adott okot a tüntetők és a rendőrség közt. A tüntetők közül sokan megszegesültek. Ejjékor újabb zavargások voltak, a katonaság sorözbet adott le, négy fiatalember meghalt, sokan megszegesültek.

Miért lett Brüsszel is forradalmár?

Berlin, július 4.

A „Kölnische Zeitung” közli: A svájci orosz lapudósított Brüsszelnek az orosz offenzíváról szóló kijelentését publikálják: — Örülök az offenzívának. — mondta Brüsszel. — De már az én múlt évi offenzívám meghozta volna a háború végét, ha a hadsereg vezetői közt megfelelő összhang van. De ezek mindig egymás ellen cselkedtek. Az 1915. évi visszavonulás — forradalmárrá tett engem.

Megkezdtek az aratást az ujvidéki határban.

Kezdező terméskilátások

Péter Pát napja is elmúltott, amikor hnygományosan megkezdék az aratást. Az idén későn köszöntött be a nyár, az aratás is megkésélt néhány nappal. Most azonban már megért teljesen az árpa és az ujvidéki határban hozzáfogtak a sárga táblák learatásához.

A földművelésügyi minisztériumtól naponta érkeznek rendeletek, amelyek az aratási munkálatok biztosítását célozzák. Ujvidéken teljesen biztosítva van az aratás. Elegetdő munkaerő áll a gazdák rendelkezésére, így, hogy munkások hiánya nem fogja veszélyeztetni a betakarítást.

Sokkal fontosabb volna, ha a rekvirálási rendelet végrehajtásáról szóló intézkedés már leérkezett volna a városához, mert e tekintetben egyelőre még teljes bizonytalanság uralkodik a termés zár alá vételét illetőleg.

Beszédegtünk dr. Marcehovich Imre alpolgármesterrel, a gazdasági munkabizottság elnökövel, aki a terméskilátásokról így nyilatkozott: — Az aratást Ujvidéken megkezdtek és a legkedvezőbb termésre van kilátásunk. A búzának, amely egyébként is jól állott, nagyobb előnyre voltak az többi napkor esőzéssel, a tengernek pedig egyenes arany. A bab és borsó kissé visszamaradt, azonban a változott időjárás e vetések helyzetét is megjavítja.

Csempészek tettenérése

A határrendőrség és az ujvidéki rendőrség szinte nap nap után tettenért csempészeket, akik burgonyát, birkagypajt, kenderit és egyéb cikkeket akarnak a Szerémségbe csempészni, ahol ezekben bizonyosan nagy hiány van.

Nikolics Rádóné és 6 társa, valamennyien ösrivált lakosok, Obecséről 45 kg. birkagypajut akartak csempészni. A határrendőrség megakadályozta ezt és a lefűlt csempészek elmondották, hogy a gypajut Vöglein János öbéczi lakostól kilónként 24—25 koronáért vásárolták és hogy Vögleinnek még 50 mázsa be nem jelentett birkagypajuja van.

Jelenzki György 40 kg. burgonyát akart Kőröczára vinni, Höfner Magdolna, Marceh Margareta, Szv. Ott Mária, Pfeffer Katarina, Werschling Teréz franciaifl asszonyok 40—40 kg. burgonyát készűltek Zimonyba vinni, de a határrendőrség szállítási igazolvány hiányában elkobozta a burgonyát és ellenük az ujvidéki rendőrségnél a följelentést megtette.

Gábor Mária Pétrócéről akart 20 kiló kenderit a Szerémségbe átvinni. Valamennyi ellen megindult a kihágási eljárás.

Az Ujvidéki Hírlap telefonszáma. Az Ujvidéki Hírlap telefonszámai a következők: Szerkesztőség: 400 szám. Kiadóhivatal: 180 szám. Nyomda: 122 szám.

HIREK.

Magyar miniszterek Bécsben. Budapestről telefonálja tudósítónk: gróf Serényi Béla, dr. Gratz Gusztáv és Szarmay Sándor miniszterek ma délután Bécsbe utáltak, hogy holnap az ott megtarlandó szaktanácskozáson résztvegyenek.

Kiűntetett haditudósítók. Budapestről jelenti tudósítónk: A király a magyar újságírói kar két érdemes tagjának: Hercegg Gézány, A Nap és a Pester Lloyd és Landauer Bélának, az Alkotmány és a Pester Lloyd kiűnt haditudósítóinak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a hadiekömményvel adományozta.

Egy repülőszázad hősi halála. Bécsből jelenti tudósítónk: Schünzel, egy repülőszázad parancsnoka, június 21 én légharcban hősi halált halt.

Uj népfelkelő hadnagyok. A hivatalos lap má száma közli, hogy Regényi Kálmán főldinek, a 6-ik honvédelmagyozrednél beosztott tisztjelöltét 1916 nov. 1-ei ranggal és dr. Záonyi Dező, volt ujvidéki ügyvédjelölt, zombori ügyvéd, 23. cs. es. kir. gyalogezredbeli zászlósfel népfelkelő hadnagyokká léptették elő.

A komáromi képviselőválasztás. A komáromi központi választmány a képviselőválasztás idejéről 10-ét tűzte ki. A komáromi kerületnek eddig egyetlen jelöltje, a Károlyi-párti Balla Aladár dr. és a közhangulat után ítélve senkilem kíséreli meg Balla Aladárát szemben jelöltséget vállalni, úgy, hogy egyhangu megválasztását biztosra veszik.

Holdfogyatkozás. Szerda este 10 órákor holdfogyatkozás kezdődött, amely éjjel 12 órákor teljessé vált. Az érdekes égi tüneménynek sok nézője akadt.

Magyar ország

talánm magyar kérszintny nem ért meg el olyan sikert, mint a Diana sóbor-szerzés. Évről-évre rohamosan emelődik a fogyasztás s ma már közel évi 15.000.000 piacié Diana sóbor-szerzést kerül fogyasztásra kintöröleg Magyarországon, de ez

nem volt

hátról túl le eljuttatni s példának szer hirtve. Tengerentúli államokban egy úgy ismétik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha kifizetve utaznak, olcsóbban megkaphatják vizsók, meg a ki egyezer nekiké, nem tud már megjelenni nekik. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszerű bármilyen bajná a Diana sóbor-szerzéshez folyamodott segítségért, a biztos hatása hátszereben kiteljesíteni megtartja a mit keresett, azért nem később is állandón ragaszkodott hozzá. Eljött volna, hogy a mit csak

lesz

a világon Diana sóbor-szerzés, házból ki nem hajja foynti.

Ára 7-30 fillér. Kapható mindenütt.

Főelrusítóhely:

DIANA kereskedelmi r-t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Megsebesült német repülő-tiszt. Berlinből jelentik: Dussenbach, a jól bevált német repülő-tiszt légi harcban megsebesült.

Kopenhágában meghalt újdéki diák. Dr. Csirics A. Milán újdéki ügyvéd családjával közvetlen a háború kitörése előtt külföldi utra indult és magával vitte fivérének dr. Csirics Szimának akkor 16 éves diák fiát is, akinek megrendült egészségi állapotának helyreállítására az orvosok tengeri fürdőket ajánlottak. Közben a háború kitört és dr. Csirics Milán családjával és Csirics Emilrel továbbra is Kopenhágában maradt, ahonnan most az a hír érkezik, hogy Csirics Emil ott hosszas betegség után meghalt. Bizonyosan széles körben részvétellel lesznek a sulyosan süjtött szülőök iránt.

Vöröskereszt adományok. Az újdéki Vöröskereszt Péter Pál napjára következő adományok voltak: A 22. sz. íven Szerb Matia 20 K. A 37. sz. íven Első Újdéki Előlegelési Egylet 100, Urbán Ignác 10 K. A 44. sz. íven a Szlovák Bank R.-T. 10, Balázs Sámuel, Kovács János, Vrbáczki Pál és Krno Dalibor 1 K. Az 56. sz. íven Rohák Ferenc 2, Wertheim Gyula 2, Polgár Mihály 1, Oláh járásbíró 1 K. A 60. sz. íven Kovács Sándor 5, Kovács Ilona 1 K. A 3. sz. íven Steiner Gyula 50, Gózon Jenőné 10, Landsmann Adolf 20 K. Az 51. sz. íven S. N., Ornstein Olga és Kohn Irén 1—1 K, Divild Hermina 90, Dezelic Katinka 40, Szabó Iluska 40 és N. N. 10 fillér. A 33. sz. íven Újdéki Teszgyakorlók köre 10 K. A 32. sz. íven Kuller Károly máv. ellenőr 5, Pintér István 1, Papp Ruffinus 5 és Domsitz Béla 1 K.

Kiosztják a cukrot. A város végre megkapta a rég várt júnusi és júliusi cukorkéldeményét és az e hó 7-étől, szombattól kezdve a júnusi és júliusi cukorjegyekre a fogyasztóközönség közt kiadásra fog kerülni. A városi közéleti-mezési hivatal az elárulásra vállalkozó kereskedőket ezután hívja fel, hogy az átveendő cukor árának lefizetése végett e hó 5. és 6. án (csütörtökön és pénteken) a városi közéleti-mezési hivatalnál adasson el. e. 8—12 óra között jelentkezzenek. Egy-egy kereskedő egy 50 kg.-os láda kockacukorra és 680 kg. kristálycukorra tarthat igényt.

A futaklár Vöröskereszt napja. A futaklár Vöröskereszt fiók lejj. az hűlgyiagjai: Mihálovits Jolán és Sári, Karaszek Vilma és Katka, Kafka Ella és Anna, Lerecch Ellis, Hampel Paula, Reith Paula és Bem lma a júnusi 29-iki Péter Pál napi Vöröskereszt napon 1200 koronát gyűjtöttek az egyesület nemes, emberbaráti céljaira.

A paradicsom világrekordja. Szűnellenül hangoztatjuk, hogy Újdék Magyarország legdrágább helye. Tanúság erre a következő eszt is: mi reggel az újdéki piacon egy termelő 14 mázsa paradicsomot 3833 koronáért adott el, ugy, hogy egy mázsa paradicsom 273.40 koronába kerül.

Hát- és derékfájásnál, gomor- és hasgörcsökre való hajlandóság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata erőlködés nélkül szabályzerül

székletet hoz létre, kielégítő emésztést teremt, csökkenti a gázok mennyiségét és a beteges jelenségek megszűnését eredményezi.

A belga szocialisták memorandumuma.

Berlin, július 4.

Vanderveelde és Brouckers Oroszországhól való visszautazásuk alkalmával a stockholmi bizottságnak átadták a belga szocialisták memorandumát. Ezek azt hangoztatják, hogy az a formula, hogy nem kell hadikérpótlás, nem jelenheti, hogy Belgiumot ne kárpótolják az okozott károkat. Az a tétel pedig, hogy nincs annexió, nem lehet egyértelmű azzal, hogy visszaállítsák a status quo ante t. A belgák elutasítják még a gondolatát is annak, hogy a német löbbségi szocialistákkal tárgyaljanak, akik hallgatóságos bűntársai a belga semlegesség megdöntésének és részesei a német militarizmus bűneiben. Stockholmban ezek tulajdonképpen a német császár érdekében bocsátottak jel kísérleti ballont. A belga szocialisták viszont kétségesen hajlandók arra, hogy a német kisebbséggel tárgyaljanak, mely nyilvánosan szembeszállt a kormány imperialisztikus törekvéseivel.

Az orosz munkás- és katonai tanács az offenzíváról.

Stockholm, július 4.

Pétervárról jelentik: Az orosz offenzíva megindulása után az orosz munkás- és katonai tanács a következő felhívást bocsátotta ki:

Katonák és tiszték! A forradalmi Oroszország ideiglenes kormánya offenzívára hív benneteket. Egész Oroszország fűvözi a forradalom tüzében megacélozott erejű hadsereget. A forradalmi Oroszország segítségül hívta az összes országokat a világbékéért folyó harcra, amíg a felhívásunkat nem teljesítik, a háború nem a mi hibánkból folyik. Parasztoi adjatok adjatok kenyeret a katonáknak. Munkások gondoskodjatok, hogy legyen municiója a hadvezetéknek. Éljen Oroszország, éljen a forradalom!

Keresek mielőbbi belépésre **gyakorlattal bíró, ügyes**

hivatalnoknő!

ki a horvát-szerb levelezésben teljes jártassággal bír. — Németül tudók előnyben.

Ajánlatok:

Rainer Simon céghez intézendők.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kétféleképpen 10 szöglet 1 koronára. Minden 10 szöglet 10 fillér. Vastagabb betűkkel készített apró hirdetések 10 szöglet 2 koronára. Apró hirdetések 10 szöglet 2 koronára. Apró hirdetések 10 szöglet 2 koronára. Apró hirdetések 10 szöglet 2 koronára.

Csöplőgépmotor összes szerszámokkal eladó gépész hiány miatt. Cím: Bezuly Andriá Perlasz.

20 hektó vörös-bőr eladó 6 korona liter. Golubovits Alexander kereskedő Karlócán.

Kamenical ház hogyan 1 szoba élőkamra közös konyhával kiadó. Bővebbet Maltescs szabónál.

Szerlem és mégis kényelem? Melyik nagyobb? Áz utóbbit.

A róm. kath. hitközségnek Kossuth Lajos-utcai 30. számú házában több emeleti helyiség kiadó.

Darányi-telep 29. számú ház teleppel együtt eladó. Jóart szőlője végén. Bővebbet ugyanott.

Egy ügyes és kellő gyakorlattal bíró irodatisztelőny állást keres. Cím a kiadóban.

Sárga modern új löszerszám két lőhöz eladó. Bővebbet a kiadóban.

Zongorákat adok saját lakáson mon kezdőknek és haladóknak. Balaton Károly Gizelettér 4.

Magánjáró 8-as cséplőgéphez szakértő **GÉPÉSZT** keresek azonnali belépésre. Cím Heincz Keresztély Ókér.

Polgárdi kö- & Mészipartelepek részv.-társ. gyár: Polgárdi (Fejér m.) eladási iroda: Budapest, V. Bálvány-utca 16. sz. gyárt és azonnal szállíthat elsőrangú minőségű **rézgálicot.**

ELADÓ BIRTOK.
Az újdéki határ közelében, 3—30—40 holdas szállások, a legjobb bácskai termőföldekkel eladók.
Vevők forduljanak
FORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGHOZ
Újdék Winkler-palota, K. L. u. 37. (Markovics Sz. D. házatla mellett)
Telefon: 297. Sürgönycim: Forgalmos.
Szóbeli vagy írásbeli felvilágosításokat díjtalanul adunk.

TIVOLI
Július 4 és 5-én.
Szerdén és csütörtökön
A boyár halála
dráma 3 felvonásban.
A főszerepben:
ERNA MORENA.
A tisztikar házassodik!
vigjáték 3 felvonásban.

RÉZGÁLIC
budapesti napiáron alul kapható. Szeged Fodor-utca 5. szám.
Váltásbátyeg szükséges.

Szálloda-vendéglő bérbeadás.
Palánka (Bács megye) községben a kaszinó egytel tulajdonát kepező kaszinó szálloda és vendéglő előnyös feltételek mellett három esetleg hat évre bérbe adó.
A szálloda áll 14 szobából és mellékhelyiségekből a vendéglő teli és fedett nyári helyiségekből ányas parkból stb.
Az épületben van elhelyezve a Kaszinó, mely Débácska egyik legnagyobb társas egylete.
Ugy a szálloda, mint a vendéglő felszerelendő és folyó év október 1-én de legkésőbb 1918 január 1-én átveendő.
A három Palánka lakossága kb. 14000 ide gravitáló nagy vidékkel szemben szeremeségi községekkel. Különféle hivatalokkal két vasuti és két hajóállomással. Élénk kereskedelme és piaca van.
Értekezni lehet
Zsigmond János
főszolgabíróval mint a kaszinó elnökével.

SAJÁT HÁZAMBÁ
(Kossuth Lajos-utca 54.) való **szőnyeg** miatt, összes áruim még pedig **hátort, függőly és szőnyegáruim leszállított**
árak mellett **olcsón** eladásra kerülnek. Minden árudarabon a **szabottár** látható.
KRAUSZ EDE
hutor és szőnyeg nagykereskedő.
UJVIDÉK. TELEFON 24. SZÁM.